

SZERKESZTŐK: HOCHBAUER GYULA
ÉS DR. KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

ALAPÍTOTTA ÉS SZERKESZTETTE (1906–1911):
DR. FEKETE ENDRE ÉS KISS BÉLA

● HAJDU ANETT, ZRIK 11. OSZTÁLY

A MORVA-KARSZT VARÁZSLATOS VILÁGA

2025. június 5–8. között vehettünk részt a Zajzoni Rab István Középiskola 9,50 fölötti átlagot elért diákjainak jutalomkirándulásán. Idén nyolc diák kirándult: *Fóris Hajnalka, Kocsis Noémi, Lóricz Orsolya, Szabó Dorka, Szász Karola, Farkas Izabella, Mátyás Tímea* és Hajdu Anett. A kirándulás célpontja Csehország, a Morva-karszt vidéke volt.

Kirándulásunk 2025. június 5. hajnalán kezdődött Négyfalu–Budapest–Pozsony–Brno útvonalon. Budapesten megebédeltünk, majd Pozsony központjának meglátogatása után a következő célpont Bruno városa volt. Szállásunk a Kapráluv mlyn cserkész táborban volt.

A Morva-karszt Morvaország első számú természeti turistalátványossága. Itt 1100 barlang van, közülük 5 látogatható. Érdekes volt elhagyni a városokat, s a lapos fennsíkon közeledni az erdős, sziklás karsztvidékhez. Első nap mi az 5 látogatható barlangból 3-at látogattunk meg. Először a Vypustek barlanghoz vezetett az utunk, mely nem a cseppkövek díszességéről híres, hanem a történelmi múltjáról. A második világháború ideje alatt a németek fegyverraktárként használták, és repülőalkatrész gyárat építettek benne, majd később, a hidegháború idején atombunkerként használták. Érdekes volt látni ezt a katonai múltat és elképzelni milyen lehetett ott lakni hónapokon, talán éveken át.

Ezt követte a Punkevní barlang, melyhez kisvonattal jutottunk el. A barlang bejárata a völgyből nyílik s két részből áll: egy száraz szakasz, melyben felfedeztük a sztalaktitok, sztalagmitok, sőt sztalagnátok elképesztő kavalkádját. Érdekes volt, hogy a cseppkövek különböző alakzatokat képeznek: hegyi kastélyt, baglyot vagy éppen csokoládé kutat. Alagutakon keresztül érünk el a Macocha-szakadék aljához, ahol egy tó is fogadott minket. A szakadék alján átmenve visszajutunk a barlangba, ahonnan elektromos csónakokkal jutottunk ki a barlangból. A vízzel teli termek csodás látványt kínáltak.

A harmadik a Katelinská-barlang volt, mely 950 méter hosszú és itt rajzolódik ki a barlang leghíresebb cseppköve, illetve szimbóluma is: *A boszorkány*. A barlang neve egy helyi mondából származik: az

erdőhöz közel, egy kis kunyhóban élt egyszer egy pásztor a lányával, Katalinnal, aki sokat segítette idős apját. Egy nap a pásztor a városba ment, s a lány korán kihajtotta a juhokat. Nagy vihar kerekedett, s a lány a közeli barlangba hajtott be a nyáját. A viharok vége lett, de a lány észrevette, hogy egy bárány hiányzik. Valahol a barlangból hallotta a harangját. Utána ment a mélybe, és eltévedt. Másnap a falubeliek megtalálták a juhokat, de a lányt nem. A barlangba is bementek, ott volt a lány holtteste a boszorkány szobra alatt, karjai között pedig az eltévedt bárány. Azóta a barlang neve Katelinská.

Ezt követte a Punkvení barlang fölött található Mochocha-kilátó, mely gyönyörű kilátást nyújt a barlang mélyébe. A Rájec nad Svitavou kastély volt a következő megállónk. A husziták által felgyújtott erődítményt 1570 körül alakították reneszánsz kastéllyá. A híres Salm grófok használták nyári rezidenciájukként. Mai alakját az 1760-as években nyerte el cseh barokk és rokokó stílusban.

A vidék gyönyörűsége a Porta Coeli kolostor következett, mely egy kis faluban, Predklásteriben fekszik. A zárdát egy 13. században létrehozott apácarend tartja fent. A rendet Konstancia királyné alapította. Az épület nyugati oldalán magasodó, gazdagon megmunkált boltíves kapu miatt terjedt el a bazilika ismert neve, a Mennye Kapuja. A bejárat körül oszlopok helyett a francia gótikára jellemzően a tizenkét apostol szobra áll, fönt pedig I. Ottokár és Konstancia veszi körbe a feltámadt Krisztust.

Második nap utunk a VIDA! tudományos központba vezetett, ahol betekintést nyerhettünk a fizika, biológia és kémia világába. Kísérletek és különböző tudományok kipróbálására volt lehetőségünk. Ezt követte Brno központjának meglátogatása: a Káposzta tér, Szent Péter és Pál katedrális, illetve az óváros.

A Káposzta tér már évszázadok óta Brno egyik legfontosabb piaca. Nevét a hajdani zöldségpiacról kapta, és ma is helyi termelők árulják itt portékáikat. A tér közepén található a gyönyörű Parnas-kút, amely a 17. századból származik, és a tér egyik legszebb díszé.

A Spilberk vár meglátogatása követ-

kezett. A várat a 13. században kezdte el építtetni I. Ottokár gótikus stílusban. Célja a védelem volt, de a hercegek székhelyeként is szolgált. A 18. században büntetőbörtönné alakult, s innen kapta a „Népek Börtöne” elnevezést is. A 19. században megszűnt a börtön-szerepe, s napjainkban szeretettel fogadja a vár látogatóit.

Hazafele megálltunk Ópusztaszeren, ahol nemcsak a Feszty-körképet csodálhattuk meg, hanem a skanzenben pünkösdi ünnepen is részt vehettünk.

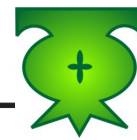
A jutalomkirándulás célja a diákok ismereteinek fejlesztése, a tapasztalatszerzés. Mivel természettudomány osztályokból jövünk, kémia, biológia, fizika, földrajz ismereteinket fejlesztettük. Mi úgy gondoljuk, hogy a kirándulás célja sikeres, ezt bizonyítják a diákok visszajelzései is:

„Ezen kirándulás alatt, a szebbnél-szebb barlangok, katedrálisok, várak stb. meglátogatása során nemcsak arra döbbsentem rá, hogy mennyire elbűvölő is tud lenni egy egyszerűnek kinéző épület, s mennyi »kincset« rejtgethet, hanem számos új, s egyben hasznos dolgot is tanulhattam a minket körülvevő világról. Az ott található Vida! nevezetű tudományos centrumot külön ki is emelném, mivel az iskolában, pontosabban a fizika és kémia órákon elhangzott elméleteket, törvényeket, kísérleteket itt élőben is megnézhattük, mely

nagy élménynek bizonyult számunkra.”

„Nekem nagyon tetszett a kirándulás, mivel sok érdekes helyet látogattunk meg, így bővültek a földrajzi ismereteink, sőt még a történelemben is betekintést nyerhettünk a régi várakat és templomokat tekintve. Számomra nagyon érdekes volt a Vypustek-barlang is, ahol régen katonai bázis működött, most pedig egy részében atombunker és múzeum található. Ezenkívül fejleszthettük a fizika, kémia és biológia tudásunkat is a Vida! Tudományos Központban, ahol érdekes kísérleteket láthattunk és próbálhattunk ki. Úgy érzem, hogy ez nagy mértékben segített az iskolai tananyag megértésében és elmélyítésében.”

Nagy köszönet jár dr. Kovács Lehel Istvánnak a szervezésért, Székely Gyöngyinek, Gires-Albert Ildikó és Miklós Norbert tanároknak, akik a két autó vezetését is elvállalták, valamint a támogatóknak, a Hétfalusi Magyar Művelődési Társaságnak, a Barcasági Csángó Alapítványnak, iskolánk Szülőbizottságának, az Erdélyi Kárpát-Egyesület – Brassónak, és a Brassói Magyar Gazdák Egyesületének. Külön köszönet a Presintex Kft-nek (Bubla-Kiss Zoltánnak és Enikőnek), hogy rendelkezésünkre bocsájtották a mikrobuszukat, enélkül a jutalomkirándulás nem valósulhatott volna meg.

● HAJDU ANETT, ZRIK 11. OSZTÁLY

EGY ÉVTIZEDE SZERVEZIK MÁR A MOZGÓVERSENYT NÉGYFALUBAN

A Zajzoni Rab István Középiskola Diák-tanácsa idén X. alkalommal szervezte meg a Mozgóversenyt melyre 2025. május 3-án került sor. A verseny témája által a versenyzők betekintést nyerhettek a borbélyok titkaiban, ezzel is megadva a verseny témáját. Főhelyszín a Barcasági Csángó Alapítvány volt.

Mivel a verseny már egy évtizede folyik, 2025. május 2-án a diák-tanács egy közös kerekasztal-beszélgetést szervezett a volt DT-sekkel. Együtt nosztalgizáltak, ötleteket és terveket szóttek, mert aki egyszer diák-tanács tag volt az is marad.

A verseny napján a résztvevők 9 órától regisztrálhattak majd ezt követte a megmértetés. A versenyzők 8 próbát vettek részt, melyet a diák-tanács, illetve dr. Kovács Lehel István állított össze. Mivel az idén Mozgóversenyünk 10 éves a csatátér is bővült, így a résztvevők egy 3 km-es távot kellett megtegyenek Alszegegről Türrkösöig.

Az első feladat a hagyományos *kahoot* volt, melyet a versenyzők sikeresen teljesítettek, meglepve a szervezőket is. Ezt követte, az alszegegi temetőben a torony építés, melyben a diákok a borbélyok alapvető készségeikkel ismerkedtek meg. Ezután következett a George Moroianu Középiskola termében a szabadulószoza, melyet dr. Kovács Lehel István állított össze. A szabadulószoza a témához kapcsolódott és minden csapat megfejtette a 4 számból álló titkos kódot. A Piroska Panzióba versenyzőinket egy játékos puzzle-re hívtuk, ahol a puzzle darabok megszerzéséhez kérdésekre kellett választ adniuk.

A csatátér további helyszíne a Zajzoni Rab István Középiskola elemi osztályos épülete volt, ahol a versenyzők megszerkeszthették a borbélymester útmutatóját a súlyosabb helyzetekre. Ezt követte az iskola líceumi épülete, melyben a versenyzőket ügyességi játékokra hívtuk. A HMIK székházban egy kis matek fogatta a résztvevőket, így mindenki megtudta,

hogy mennyi dénárba is került a XVI. században a bor. A verseny utolsó állomása a türrkösöi evangélikus egyházközség temploma volt, melyben a versenyzők hűséggel teli esküszöveget írtak. Szívből reméljük, hogy a versenyzők ezen feladatok közben nem csak egy élménnyel, hanem sok tudással is gazdagodtak.

A verseny végezetével, a résztvevők, a napot egy közös ebéddel majd az eredményhirdetéssel zárták. VI–VIII. osztályos kategóriában a díjazottak a következő csapatok voltak: *Who knows* csapata 63 ponttal, *Sógor és Lángészek* csapata 55,25 ponttal. A IX–XII. osztályos kategóriában a díjazottak a következők: *Fc Movei* 62,25 ponttal, *Aranypengék* 57,75 ponttal és a *Bajusz Banda* 56,75 ponttal. Gratulálunk nekik!

Köszönettel tartozunk támogatóinknak és partnereinknek. Támogatóink: *Communitas Alapítvány*, *DiszTípo*, *Yurta*, *UnicSpot*, *MBS*, *Dencopan*, *Multitech*, *Naturalis*, *Zizin*, *Türrkösöi és Pürrkereci Evangélikus Egyházközségek*, *Hanga Decor*, *Vibe Fesztivál*, *Cinema One Brassó*, *Vmax Karting* és a *PuzzlePunks Escape Rooms Brassó*. Partnereink: *Barcasági Csángó Alapítvány*, *Fényes Vendéglő*, *Zajzoni Rab István Középiskola*, *George Moroianu Középiskola*, *Hétfalusi Magyar Ifjúsági Klub*, *Piroska Panzió*, *Alszegegi- és Türrkösöi Evangélikus Egyházközség*.

A Mozgóverseny célja a csapatmunka és a nemzeti értékek elmélyítése. Megtiszteltetés számunkra, hogy a versenyt X. alkalommal szervezhettük meg és büszkeséggel tölt el, hogy minden évben sikerül elérni a célt, hisz az ideai Mozgóverseny is több mint 120 személyt mozgató meg.

Ugyanakkor nagy köszönet jár a szervező csapatnak, a résztvevő, illetve szervező tanároknak és minden egyes résztvevőnek.

Jövőre még nagyobb számban visszavárunk mindenkit, hisz ez már biztos, jövőre is lesz Mozgóverseny Négyfaluban!

E-ZRI-vel előre!

● HOCHBAUER GYULA

A NÉPMESE MA HÉTFALUBAN

A maratoni távolság 42 195 m. Ez pontosan mérhető, de vajon hány mesényi beszéd tesz ki egy mesemaratont? Elegendő-e ehhez 420 perc? 102 mese?

2008-ban ekkora volt a hétfalusi magyar mesemaratont. 30 óvodás és 72 iskolás mesélt össze ekkora szövegtávolságot. Ekkora szövegszépséget futottak be. S ha Kr.e. 490. szeptember 12-én a görögöknek a perzsák fölötti győzelmét hirdette – a monda szerint – e távot befutó, 2008. május 17-én a magyar mese mutatkozott meg győztesként a sokféle szöveggel szembeni küzdelemben.

Nem tudom más így értékeli-e, de én úgy érzem, hogy a mesemondás örömforsás és kötelesség. Mert öröm lehet egy szép világot fenntartani. És mert az örökölt értéket, melyet „három mirhának nevez egy hétfalusi csángó mesemondó” kötelesség továbbadni.

Hallgassanak bele a 2008 májusában körülöttünk magyarul is folyó szövegekbe! Hasonlítsák össze ezeket a május 17-én is mondott mesékkel! Ha ezek után úgy döntenek, hogy érdemes, jöjjenek, örvendjenek a meséknek a 2009-es mesemaratont. Ezért tartom fontosnak, hogy a mai magyar olvasó elé is kerüljön a Horger Antal, Sípos Bella, Seres András gyűjtötte itthoni világban fogant mesékből is.

Nem tartom nyilván a környék magyar tanintézményeit, de bizonyára több mint tizenkettő. Ennyiből jöttek mesét mondani idén a magyar nyelv és irodalom egyik itteni ünnepén, melyet most mintegy 30 magyar pedagógus tartott fontosnak. Amelyet azért támogat a Brassó megyei néprajzi múzeum immár negyedik éve, mert az ő értékörző szerepével egybecseng. Nem lényegtelen, hogy a 420-ból 210 percnyi mesét a múzeum tisztaszobájában mondhattak el. (A múzeum anyagilag is támogatta a rendezvényt, s már második éve a Communitas Alapítvány is, negyedik

éve a dévai könyvkiadó, ötödik éve a DISZ TIPO vállalata és első alkalommal a fűrészezei evangélikus egyház.) Írta a Hétfalu 2008. május 22-i száma.

2025. május 10-én ugyanúgy a magyar népmese igazságát hirdette a mesemaratont, ami a mi igazunk. Hát miért ne mondanánk? Miért ne hallgatnánk? Miért ne olvasnánk? Miért ne játszanánk? Miért ne rajzolnánk? Akár tanyán kívül is. Otthon is. Vagy bárhol alkalmat teremtve a mesemondásnak.

Mesemondó maratontunk 19 eszterdeje arról győz meg, hogy a közel 2.000 megszólaltatott mesének ereje van: nyelvünkkel működteti kulturális örökségünket. Mesét mondva belefeledkezőnk abba, hogy néha nehéz az idő, és röpi a mese az igazság győzelmé felé. Úgy, hogy közben nem hiteget, hanem gyakoroltatja a küzdelmet, amivel meg lehet közelíteni. A mesemondó ebben a küzdelemben szerez gyakorlatot. Belenevelődik abba, hogy értékeket érvényesítő célokért áldozatot vállaljon, megfelelő társakat keressen töretlen hittel emberi lehetőségeiben.

A Zajzoni Rab István Középiskola mesejátésoival idén az *Okos Boldit* játszottuk az iskolában, a fűrészezei evangélikus egyháznál, a barcaújfalusi iskolában és a fogarasi református egyházközség magyar gyerekeinek, valamint a ZRIK Szülők majálisán is.

A játék áthidalta a mesei idő és a valóság közötti látszólagos különbséget, ami a közönség számára is nyilvánvalóvá vált.

Ha a gyermekek, a szülők és a pedagógusok is megértik a népmeséink különleges, időszérúségét, akkor jövőre is folytatódhat a nagy kihívás: bekapcsolódni népmeséink valóságába.

(Az idénért is köszönet a Zajzoni Rab István Középiskolának, a Brassói Néprajzi Múzeumnak, a Brassó megyei óvónők, tanítónők és magyar szakos tanárok módszertani köreinek.)

• HAJDU ALIZ TÍMEA, MATEMATIKATANÁR

MATEMATIKA NÉGYFALUBAN

„A matematika annyira művészet, mint tudomány.”
Norbert Wiener

A 2024/2025-ös tanév gazdag volt matematika versenyek terén, és szép eredmények is születtek a négyfalusi iskolások körében.

A tanév első versenye a Megyei Matematika „Körverseny” volt ahol a George Moroianu Középiskola és a Zajzoni Rab István Középiskola diákjai Segesváron versenyeztek. A segesvári fordulóról szép eredményekkel tért vissza: Nagy Anett (V. osztály) I. díj; Magdó Ármin (VI. osztály) II. díj; Réman Zippenfénig Botond (VI. osztály) Dicséret; László Nimród (VII. osztály) I. díj; Antal Jakab Denis (VIII. osztály) II. díj.

Következő megyei versenyünk az Erdélyi Magyar Matematikaverseny volt, amelyet az Áprily Lajos Főgimnáziumban szerveztek meg, ahol Magdó Ármin VI. osztályos diák I. díjban részesült, míg László Nimród dicséretet kapott.

Ármin képviselte Brassó megyét, pontosabban Négyfalut a Csíkszeredában megrendezett Országos Magyar Matematikaversenyen is, ahonnan dicsérettel tért vissza, így részt vehetett a Nemzetközi Matematikaverseny Marosvásárhelyen. A versenyről III. díjjal és ezüstéremmel tért haza.

A Zrínyi Ilona Megyei Matematika-

verseny házigazdája idén a Zajzoni Rab István Középiskola volt. Mind a George Moroianu Középiskola, mind a Zajzoni Rab István Középiskola diákjai újra versenyezhetek. A díjazás a 15-ös számú Általános Iskolában zajlott. Magdó Ármin (VI. osztály) I. díjban, László Nimród (VII. osztály) szintén I. díjban részesült.

Dicséretben részesültek mindazon diákok, akik az első hat helyezést érték el: Vlase Zsolt (V. osztály); Simon Tunyogi Csapó Botond (VI. osztály); Kiss Renáta (VIII. osztály).

A Zrínyi Ilona Matematikaverseny Országos döntőjén Magdó Ármin a 10-dik helyen végzett. Ez a helyezés Brassó megye utóbbi éveinek legjobb eredménye. Ármin a Zrínyi internetes versenyen is hatodik helyezést ért el.

A versenyek sorát a Csillagszerző Matematikaverseny megyei szakasza zárta, amelyet a George Moroianu Középiskola szervezett. Itt a következő eredmények születtek: Vlase Zsolt (V. osztály) II. díj; Magdó Ármin (VI. osztály) I. díj; Bubla Szilárd (VI. osztály) Dicséret; Kiss Renáta (VIII. osztály) II. díj; Tamás Krisztina (VIII. osztály) dicséret.

Magdó Ármin képviselte Négyfalut a Csillagszerző Matematikaverseny Országos szakaszán Nagyváradon.

Gratulálunk minden ügyes diáknak és az őket felkészítő pedagógusoknak is.

• DR. BENCZE MIHÁLY

DÁVID JÁNOS ASZTALOSMESTER

(Folytatás előző lapszámunkból.)

De neki nem ez volt a fontos, nehéz munkával megteremtette a saját műhelyét, rögtön a lakószobái után egy külön bejárással. Felszerelése közt oly sok minden volt: apjától örökölt gyalupad, gyaluk különböző méretben és mintával, egy lábbal hajtható faanyagot esztergáló gép és marógép, amit ő épített, vésők, fogók, különböző kézfűrészek, gyémántos ablaküvegvágók, reszelők, csiszoló készülékek, deszka- és lécvágó, mintázó faszervezetek, kecskék, satuk, faszegek, csiszolópapír, különböző méretű kalapácsok, szorító, mérő- és jelölőeszközök, kézi fűrő, és még megszámlálhatatlan minden. A padlón a gyalulásból visszamaradt forgács, és fűrészpor. Mindig ügyelt a tisztaságra. Sajnos nem szerette, ha idegenek figyelik munka közben, egyedül szeretett dolgozni. Mi a szomszédság gyerekei, az ő fiaival sokat játszottunk, de nekünk se engedte meg a munka megfigyelését lehet, hogy féltette a szakmai titkokat. Az általa készített ablakok és ajtók nem tartalmaztak fémszegeket, mindent faszeggel, és mesteri összerakással oldott meg. Egyedül ő készített csörlőket, amiket a gyapjúfonáshoz használtak. A domboldalon lakó mokánység fontos felvevőpiac volt a csörlőkre. Megrendeléseit pontos időben leszállította. Szomszédságomban, Csernátfaluban, és Hétfaluban is még sok házban állnak az ő ablakai. Az ablaküveget is ő tette be. Ebből a munkából tartotta fenn családját. Ajtókat is készített, szerszámnyeleket, késnyeleket, háztartásicikkeket, és asztalos szerszámokat is. Se földje se kaszálója nem volt, majorságot tartott és nyulakat. Sándor fia villamos motort szerelt a faeszterga szerkezetére, így hatásosabban tudott dolgozni. Több Dávid család lakott Hétfaluban, néha adott nevekkkel, vagy gúnynevekkkel különböztették meg őket. Mivel az ismert asztalosok közül csak ő készített csörlőket, ezért Csörlős Dávid előnevet kapta. Szövetkezeteknek is bedolgozott. Első házassága gyermektelen volt, ezért elvált. Második felesége Veres Katalin (ő 41 éves volt, a hajadon Katalin 28), Bácsfaluban született 1919. augusztus 17-én, és november 28-án keresztelték. Keresztszülei: Páll Imre és Jakab Kata, Barkó Ágota és Cimbor Kata, Gyerkó Kata és Gyerkó Anna. Apja Veres Mihály rendőr volt, és református vallású, anyja Oláh Katalin evangélikus. Október 2-án léptek házasságra, a teremtő ezt a házasságot két gyerekkel áldotta meg. Első gyerekük János (Csernátfalu, 1948. október 1. – Csernátfalu, 2011. május 22, tüdőbajban), 1948. december 25-én ke-

resztelték, keresztszülei: Krizbai János és neje, Szász Gerő és neje, valamint Kovács Sára. Második gyerekük Sándor (Csernátfalu, 1952. március 1. – Türkös, 2010. augusztus 17. II. ortodox temető), 1952. április 10-én keresztelték, keresztszülei: Lukács János és neje, Erdei István, Dávid Katalin, Szász Gerő és neje. Veres Kata 1970. augusztus 14-én tüdőgyulladásban elhunyt, így férje özvegyként nevelte gyerekeit. Főzött, mosott rájuk, apa is volt, anya is volt. Dávid János asztalosmester 1985. november 13-án halt meg vérző gyomorfekélyben, a csernátfalusi temetőben alusza örök álmát. Mindkét gyereke tőle örökölte az ezermesterséget.

János elvégezte a csernátfalusi iskola 1-7 osztályát, utána munkába állt. Több helyen dolgozott, fontos állomás volt számára a bácsfalusi kultúrotthon, ahol ő volt a mindenes. Elvégezte a kazánfűtő szakosítást, szervezte a kultúrház előadásait, színdarabokban is fellépett. Gáspár vezette a kultúrház buszát, aminek a javításában is részt vett. Ezzel vonult kiszállásra a színtársulat. Ez a boldog idő sajnos véget ért, a hatóságok nem szolgáltatták vissza a kultúrházat a magyar közösségnek, inkább eladták idegeneknek. Így János a csernátfalusi fűrészgárban a fenőműhely főnöke lett. Ő fente a gatter fűrészzeit, körfűrészzeit, és ő volt az egyetlen a megyében, aki meg tudta varrni a gatter szíjait. Majd következett a garcsini fűrészgár, és végül Jónás András ó-sáncoki fűrészgárából ment nyugdíjba. A türkösi fűvőszenekear dobosa volt. Értett a gyógynövényekhez, természetjáró volt.

Sándor elvégezte a csernátfalusi iskola nyolc osztályát, utána a brassói teherautógyár inasiskoláját, majd ebben az üzemben munkába is állt. Lassan az eszterga- és marógépek szakértője lett, és nemcsak. Mindenhez értett, a komoly felszerelések javításához mindig őt hívták. Elvégezte a hosszúfalusi líceum est tagozatát, majd a Vörös Zászló líceumban a mesteri szakot. Mesterként az autógyár 412-415 részlegein dolgozott, újításokat is beadott, sőt mérnökök diplomáit is elkészítette. Sajnos egyetemre már nem futotta. Az autógyár felszámolása után, több helyen is próbálkozott, még Besztercén is dolgozott, az ottani mezőgazdasági traktorállomás javító műhelyében. Hazajött, megnősült, egy alszegi cégnél dolgozott. Megtervezett cserépcsináló gépet, építési cementtömbgépet, amely rezgéssel tökéletesítette az öntést, egyedi cement útburkoló gépet, és még sok mindent.

(Folytatjuk.)

• HLA VATHY ZSUZSÁNNA, VERES EMESE-GYÖNGYVÉR

ISMÉT GYEREKZSIVAJTÓL VOLT HANGOS AZ ALAPÍTVÁNY UDVARA

Egész héten elborzadva kémeztük az eget: még meddig esik az eső? Mi lesz a gyereknap? Ahogy picit is kiderült az ég, a mi hangulatunk is derűsebbé vált, de nem mertünk maradéktalanul bízni abban, hogy vasárnap tényleg hétágra fog sütni a nap.

A készülődés azonban nem maradt el: szaporodtak az új játékok a dobozokban, szépült az udvar, készülődtek a fellépők. Június 1-én aztán nemcsak Négyfaluból érkeztek családok, hanem a környékről, de Brassóból is.

Sokan kilátogattak a negyedi alkalommal megrendezett közösségi gyereknapra, amelynek helyszíne ezúttal is a Barcasági Csángó Alapítvány udvara és székháza volt. Mint minden hasonló rendezvényen, sok volt az ismerős arc, de az ismeretlen is, voltak lelkes visszatérők.

Volt idén is koncert, fellépett a Kelekótya együttes, amely ezúttal Kovászna megye tanácsának szóróanyag-programja keretében valósult meg. Ez a támogatás jelentős terhet vett le az alapítvány válláról, hiszen attól, hogy egy rendezvény ingyenes a közösség számára, még komoly költségvetése van, s ahhoz, hogy ingyenessé váljon, számos ember munkája és hozzájárulása szükséges.

Szerencsére több olyan program is volt, amely a közösség felajánlásából valósult meg, azaz a közreműködők nem vártak fizetséget a műsorért vagy foglalkozásért. Idén is akadtak támogatók, akik fontosnak tartották, hogy a gyerekek egy felhőtlenül napot tölthessenek el. Ezek között az idén is az Emma La Dolce fagyizó volt a főtámogató, továbbá a PiSza Green Kft., a 4Village Sound Kft., a Global Source Kft., és várjuk a Bethlen Gábor Alap Zrt. pályázatának pozitív elbírálását. A program nem valósulhatott volna meg a HMIK-tagok önzetlen hozzájárulása nélkül. Médiapartner volt a Brassói Lapok és az MTVA.

Programmal jelentkezett idén is a brassói Családközpont, de ott volt a Négyfalusi Trió a Nefelejcs-lányokkal, Kiss Zita kézműves, Kovács Lehel

István, Kovács Árpád Apold, Gócza Noémi, a Gillich Fülöp Evangélikus Diákotthon sakk-programmal, a Carpathian Eagles karate oktatói, valamint a türkösi evangélikus egyházközség lelkésze, Korodi Levente és Nagy Adél ifjúsági lelkész. Nem maradt el az arcfestés sem, és amikor a festésre váró gyerekek sora nem akart szünni, akkor lelkes anyukák saját festékkészletüket vetették be, hogy tehermentesítsék a hivatásos arcfestőt, és a gyerekeknek se kelljen oly sokat sorban állniuk.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy az ilyen tevékenységek által is valósul meg egy-egy rendezvény közösségi jellege. És ne feledkezzünk el az RMDSZ négyfalusi szervezetéről sem, hiszen tagjai ismét gondoskodtak a meleg ebédéről. A hagyományos pityókakemény bevételét idén is jótékonyági célra fordították: ezúttal a csernátfalusi evangélikus gyülekezet iskolaépületének javításaihoz járultak hozzá.

Az idei év igazi kuriózuma és meglepetése volt Csukás Károly kézművesünk új népi játékarzenálja. Kisebbség és nagyobbak egyaránt próbálták a golyót célba vinni a kígyóval, vagy igyekeztek egyre gyorsabban célba juttatni a kötélén húzott teherautókat, célba dobni, halászni, és ki tudja felsorolni azt a sok ügyességi játékot, amely Karcsi leleményességét és kezűgyességét dicséri. Ugyanakkor ezek a játékok lehetőséget nyújtanak arra is, hogy a közösség saját kézműveseinek is bevételi lehetőséget teremtsen, ne kelljen távolabbi helyekről hívni hasonló szolgáltatókat.

Míg a kicsik a különböző programokon vettek részt, vagy önfeledten szaladgáltak, játszottak, a felnőttek nevelési kérdésekben kaphattak segítséget Krizbai Tímea és Dombi Orsolya pszichológusoktól.

Bár a koraesti lecsapó eső hirtelen vetett véget az eseménynek, összességében elmondhatjuk, hogy ismét egy sikeres napon vehettek részt mindazok, akik a Barcasági Csángó Alapítvány 4. Közösségi Gyereknapján jelen voltak, és köszönjük mindazoknak, akik munkájukkal vagy anyagilag támogatták az eseményt.

*

És, hogy igazából, a sok programon kívül, milyen is volt a gyereknap? Játékos, színes, bulis, kézműveses, buborékos, és főképp FINOM!

• KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

SZÜLŐK MAJÁLISA A ZRIK-BAN

Az esős idő miatt május 10-ről június 15-re maradt idén a Zajzoni Rab István Középiskolában szervezett *Szülők majálisa*. Nem bántuk meg a halasztást, csodálatosan szép idő fogadta a főzni, sütkérezni, mulatozni vágyó szülőket, oktatókat, tanulókat, fellépőket, mindenkit, aki e nevezetes napon megfordult az iskola kertjében. A rendezvényt tetőzte, hogy pár nappal előtte adták át az iskola új sportpályáját, így védett helyen lehetett focizni, kosarazni, amit a társaság nagy előszeretettel ki is használt.

9.30-kor szólalt meg az iskolarádió, amely először is kaszálásra hívta fel az ott lévőket, mert géphiba miatt előző nap nem sikerült megszabadulni a magasra nőtt fűtől. Közben gyűltek a tombolatárgyak, fellángoltak a tüzek, az asztalokra kerültek az alapanyagok és az otthonról hozott finomságok.

11 óra után elkezdődtek a fellépések, először az alsó tagozatosokra került sor, majd a *Kéknefelejcs Virágbimbók*. Mindkét táncsoport néptáncokat járt Ráduly Sándor betanításában. A Hochbauer Gyula vezette színházkör az *Okos Boldi* népmesét adta elő. Székely-Pajor Levente orgonán játszott, majd a Négyfalusi Trió zenekíséretében a Kéknefelejcs lányok népdalokat énekeltek.

Egy óra után kezdtek elkészülni a finomabbnál finomabb ételek is, így a háromtagú zsűri (Gödri Oláh Enikő, Géczi Gellért, Kovács Lehel István) is megkezdte kóstolót, értékelő tevékenységét. Ami az ételeket illeti, az idei kulcsszó a *változatosság* volt, s az osztályok kreativitását jellemzi a zsűri értékelése:

A legötletesebb fantázianévű étel, amely hozta is az ugyanolyan magasságokban lévő ízvilágát az 5. osztályosok *Három királyok* tokánya volt.

Van, amikor a rablőhús tejfölös, fokhagymás és csokis lángossal társul (így van ez a Balatonon is, csak minden valószínűség szerint ez sokkal finomabb

volt): a 4. és a 7. osztály összetársult ebben az ízkalvádban.

A hagyományos ízek és az eddigi évek pityókakeményai csúcsondottak ki a 6. osztályosok fenséges tokányában, gratulálunk nekik!

A 8. osztályosok poronyú flekkene bármelyik lakodalomban megállja a helyét, különösen most a ballagásuk után. Nyugodtan magukkal vihetik a batyujukban a hamuban sült pogácsa mellé!

Hasonlóan finom flekkennel rukkoltak elő a 3. osztályosok is, a miccs pedig a Szent Mihály Napok hangulatát varázsolta ide a majálisra.

Mexikói zenével, Kalappal és hangulattal szolgálták fel a 11. osztályosok a chili con carnet, amelyben a vörösbab kukoricával simogatta az őrlött húst.

A modern világ ízvilágát hozta a mai gyermekek kedvencei, az istenített hamburger, amelyet a 2. osztályosok készítettek. Jó egyenesen állt a hátában a bicska!

Az ízletes ebédek elfogyasztása után a Nagy-Dani Csilla zenetanárnő által vezetett iskolakórus lépett fel hangzatosnál hangzatosabb melódiákkal.

Ezt követte a tombolatárgy kisorsolása, mindenki alig várta a nyereményét.

A DT-sek játékokat vezettek le a gyerekeknek, Héjja Izolda angoltanárnő arcfestéssel vonzotta a kicsiket.

Alsó tagozatosok *Szülők majálisa* témában készítettek rajzokat, amelyeket Kádár Enikő rajztanárnő a tornateremben állított ki.

A jó, családi hangulatú majálist köszönjük a főszervezőknek: Gires-Albert Ildikónak, Bencze Margitnak és Kovács Lehel Istvánnak, valamint támogatóinknak: a Székely csürkének, a Paprika boltnak és a 4VillageEvents-nek!

Köszönjük Fülöp Ildikónak és Tündének, hogy eltakarították a mulatság nyomait, és végig segítettek, valamint természetesen a szülőknél, akik a jókedvet hozva együtt ünnepeltek!

